

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor(ka) práce: Veronika Nováková

Název práce: Historie *Yersinia pestis* v Evropě z hlediska starodávné DNA

Vedoucí práce: RNDr. Ing. Edvard Ehler, Ph.D.

Cíle práce

Předložené bakalářská práce je rešeršního charakteru. Zabývá se popisem prehistorických a historických epidemií moru v Evropě a novými poznatky, které o těchto událostech a o bakteriích rodu *Yersinia* poskytují moderní molekulárně biologické metody a výzkumy. V úvodu práce nalezneme definované cíle této bakalářské práce. Cíle odpovídají rešeršnímu charakteru, a byly naplněny.

Obsahové zpracování

Práce má poměrně jasnou strukturu a je členěna do čtyřech hlavních obsahových kapitol. První se zabývá samotnou mikrobiologií vybraných zástupců rodu *Yersinia*. Druhá kapitola se zaměřuje na morová onemocnění, epidemiologii, příznaky v kombinaci s životním cyklem *Y. pestis*. Třetí kapitola se věnuje obecně problematice starodávné DNA (aDNA), především vlastnostem, které ji odlišují od klasické DNA a nutně se pak projevují v laboratorním zpracování aDNA. Poslední kapitola je takovou syntézou všech předchozích a zaměřuje se na epidemie moru a jejich doklady v aDNA archeologickém záznamu. Je to nejdelší a z hlediska práce nejdůležitější kapitola. Autorka popisuje správně čtyři hlavní morové epidemie, které proběhly na území Evropy (a i jinde v případě současného výskytu moru). Celý text je správně odzdrojován, má dostatečnou odbornou hloubku. Práce je zakončena ne úplně krátkým závěrem (kap. 5), který ale dobře rekapituluje hlavní myšlenky obhajované práce.

Formální náležitosti

Formální úprava práce je na dobré úrovni. Rozsahem vyhovuje fakultním požadavkům na daný typ práce. Automatický systém kontroly plagiátů nenašel výraznou shodu s jinými pracemi.

Práce s literaturou je na vysoké úrovni, především co se týká výběru citované literatury. Napočítal jsem 46 uvedených zdrojů, valná většina z nich moderní práce pocházející z renomovaných zahraničních odborných časopisů. Co bych k tomuto bodu mírně vytknul je neuniformní citování zdrojů v textu; to, že je občas několik odstavců za sebou přebráno jen z jednoho zdroje; a v seznamu literatury položka Pääbo (1989) je špatně zařazena mimo abecední pořadí.

Doplňující komentář

Zvolené téma této bakalářské práce je zajímavé a poměrně náročné, kombinace historických událostí a nejnovějších molekulárně biologických studií klade na studenta provádějící pečlivou rešerši značné nároky. Veronika Nováková, i díky svému studiu na Přírodovědecké fakultě UK, zvládla zejména tu biologickou část zvoleného tématu velmi dobře. Nastudovala množství cizojazyčné literatury, a její předložená bakalářská práce má slušnou úroveň. Před odevzdáním se mnou svědomitě konzultovala, nevidím tedy žádnou překážku k doporučení její práce k obhajobě.

Otázky doporučené pro zodpovězení při obhajobě

1. V případě moderních pandemií se v Evropě nejvyšší výskyt případů moru shoduje s konci první, respektive druhé světové války. Mohou spolu tyto dvě události (mor a sv. válka) nějakým způsobem souviset?

Navrhované hodnocení

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhájení.

V Praze, dne 3/1/2024,

RNDr. Ing. Edvard Ehler, Ph.D.